

Legdivatosabb
Cotillon-jelvények
 játékok és tánczrendek
 nagy választékban és legolcsóbb áron kaphatók
KANTZ C. papirraktárában
 Budapest, Dorottya-utca 12. szám.

Legolcsóbb valódi ékszer.

Az aranyáruvagyok egyik legnagyobbik részéről nálam jóállítás mellett valódi, a m. kir. pénzverde által jelzett arany-árak határozott gyári árakon, melyek minden tárgyon kivéve vannak, kaphatók.

Fülfüggők 2 frt 60 krtól 15 frtig.
 Fülfüggők mellülvel együtt 10 frttől 30 frtig.
 Érmek 9 frttől 25 frtig.
 Ezüst érmek 2 frt 50 kr.

Profuma Vilmos-nál,
 (egyetem-ter 3. sz. a.)

Rugany-gyártmányok.

Vízmentes esőbőrtényők. Bő fevete, mindkét oldalán borható kabát, barna bélszál, szíjakkal, 2 frt 50 krtól, 3 frt, 4 frt, 5 frt, 6 frt, 7 frt, 8 frt, 9 frt, 10 frt, 11 frt, 12 frt, 13 frt, 14 frt, 15 frt, 16 frt, 17 frt, 18 frt, 19 frt, 20 frt, 21 frt, 22 frt, 23 frt, 24 frt, 25 frt, 26 frt, 27 frt, 28 frt, 29 frt, 30 frt, 31 frt, 32 frt, 33 frt, 34 frt, 35 frt, 36 frt, 37 frt, 38 frt, 39 frt, 40 frt, 41 frt, 42 frt, 43 frt, 44 frt, 45 frt, 46 frt, 47 frt, 48 frt, 49 frt, 50 frt, 51 frt, 52 frt, 53 frt, 54 frt, 55 frt, 56 frt, 57 frt, 58 frt, 59 frt, 60 frt, 61 frt, 62 frt, 63 frt, 64 frt, 65 frt, 66 frt, 67 frt, 68 frt, 69 frt, 70 frt, 71 frt, 72 frt, 73 frt, 74 frt, 75 frt, 76 frt, 77 frt, 78 frt, 79 frt, 80 frt, 81 frt, 82 frt, 83 frt, 84 frt, 85 frt, 86 frt, 87 frt, 88 frt, 89 frt, 90 frt, 91 frt, 92 frt, 93 frt, 94 frt, 95 frt, 96 frt, 97 frt, 98 frt, 99 frt, 100 frt.

**Vízmentes rugany ágybete-
 tek gyermekek és betegek számára,** magyarázat 2 frt, 3 frt, 4 frt, 5 frt, 6 frt, 7 frt, 8 frt, 9 frt, 10 frt, 11 frt, 12 frt, 13 frt, 14 frt, 15 frt, 16 frt, 17 frt, 18 frt, 19 frt, 20 frt, 21 frt, 22 frt, 23 frt, 24 frt, 25 frt, 26 frt, 27 frt, 28 frt, 29 frt, 30 frt, 31 frt, 32 frt, 33 frt, 34 frt, 35 frt, 36 frt, 37 frt, 38 frt, 39 frt, 40 frt, 41 frt, 42 frt, 43 frt, 44 frt, 45 frt, 46 frt, 47 frt, 48 frt, 49 frt, 50 frt, 51 frt, 52 frt, 53 frt, 54 frt, 55 frt, 56 frt, 57 frt, 58 frt, 59 frt, 60 frt, 61 frt, 62 frt, 63 frt, 64 frt, 65 frt, 66 frt, 67 frt, 68 frt, 69 frt, 70 frt, 71 frt, 72 frt, 73 frt, 74 frt, 75 frt, 76 frt, 77 frt, 78 frt, 79 frt, 80 frt, 81 frt, 82 frt, 83 frt, 84 frt, 85 frt, 86 frt, 87 frt, 88 frt, 89 frt, 90 frt, 91 frt, 92 frt, 93 frt, 94 frt, 95 frt, 96 frt, 97 frt, 98 frt, 99 frt, 100 frt.

KERTESZ és EISERT Budapest, Dorottya-utca 2.
 Irábeli megrendelések mellett gyorsan szállítanak.

Az ő Felsője Ferenc József király által szabad valódi Arcanum a patkányok házi és mezei egerek, vakondok és csótányok kiirtására, melyet után-kontárokodnak, de hamistalanul kapható Bécsben: Bortolotti M. szabadalom-tulajdonosnál, Neubaugasse, 70. sz., hová minden írásbeli megrendelések intézendők, és a hol ezek az összeg utánvétele mellett eszközölköztetnek is. Raktárak Magyarországon: Budapest: Schneider G., IV. belváros Lipót- és kalap-utca, 10. Ár: Ströbl Ferencz, Prünner V. S. Brassó: Hesseimer I. L. A. Fehértemplom: Harbacher K. A. Győr: Kinderman János. Kaposvár: Politzer Rezső. Kassa: Jermy K. A. Kolozsvár: Bokros Adám. Marmaros-Szigeth: Papp Orosz. Maros-Vásárhely: Fogarasi J. Demeter Mohács: Preiszberger és Jevetice. Nagy-Bécskerék: Haidgger A. Nagykanizsa: Rosenfeld Adolf. Pancsova: Tannert Fr. és Johannovics J. U. Pécs: Zsolnay Vilmos. Segesvár: Misselbacher és fia Sopron: Müller P. Szathmar: Haller Otto. Szeged: Schwab Mór. Székesfehérvár: Pinkas Zsigmond. Szentes: Gunst Lipót. Temesvár: Lui és Hiesinger. Újvidék: Steffanovics L. Versecz: Fuchs Károly. Zimony: Joanovics D.
 Ár 1 nagy szelencének 1 frt, kicsinek 80 kr.

LATZKOVITS A.
 Budapest, vaczi-utca 18. „Nemzeti szálloda” épületben
 ajánlja a farsangi időnyre
férfi-divat és női pipere raktárát,
 különösen: legkiválóbb minőségű chiffon-íngeket darabját 2 frttől kezdve egész 3 frtig, készletek 4 frttől 5 frtig, gallérok 2,40, 2,80 kr. tucattal. Prágai glaci-kesztyűk 1 frt. Nők számára 3 gombbal 1 frt 16 kr. Szövött alsó ingek izzadás ellen 90 krtól 1 forintig. 1614

**Cotillon-
 báli-czikkekről**
 megjelent az ideál sok új-
 donosságú tartalmazó
 árjegyzékem, mely kivá-
 natra ingyen és bérment-
 ve, mindenkinek szíve-
 sen kiküldetők.
Seefehlner J. L.
 a.k. papír- és festéküzemeltető
 IV. kig. utca 4
 Budapest.

Coca-készítmények
 évek során at bezizony-
 nyult, gyógyít gyor-
 san és sikeres beteg-
 ségeket
 a lélekelti szerkek-
 nek (I. sz. lapdacs),
 az emésztési szer-
 veknek (II. sz. lap-
 dacs és bor).
 az idegrendszer és
 gyöngösgégeket (III. sz. lap-
 dacs és coca-boraz).
 Egy doboz v. üveg ára 2 ft.
 Kimerítő felvilágosítás in-
 gyen és bérmentve a „szere-
 csen”-hez címzett gyógytár-
 által Mainzban. Raktárak Pesten:
 Török J. gyógyszer. - főraktár
 Magyarországra nézve. Temes-
 váron: Pecher J. gyógyszer.
 Prágában: Frlst József, gyógy-
 szer. Bécsben: Haubner Ede an-
 gyal-gyógytár, Hof 6., főrak-
 tár Ausztriára nézve. 447

PILEPSIE
 (nehézködő leveté utáni gy-
 gyítástól dr. KILLISCH, a
 különleges orvos által Neu-
 stadban, Drezda mellett (Szász-
 országban) Már 5000-
 többben állított gyógyke-
 selteket. 1110)

**Hölgy-
 ruhakelmék**
 és gyönyörű
SELYEMÁRUK
 legolcsóbb forrásra!
HAMBURGER ADOLF
 női divatru-üzlet
 Budapest,
 Koronahéreg-utca 8.
 Minták
 kiránsz.
 Magyar.

A FRANKLIN-TÁRSULAT magyar irodalmi intézet kiadásában Budapestben (egyetem-utca 4-dik szám) megjelent a minden könyvkereskedésben kapható:

WESSELÉNYI ANNA
 özv. OSÁHY ISTVÁNNÉ
 (sz. 1884, † 1849)
 életrajza és levelezése.
 Irta Deák Farkas.
 Ára füzve 2 forint.

A gyermekápolás rövid kézikönyve
 tekintettel a hazai viszonyokra.
 Közhasznalatra írta
Dr. WITTMANN LÁZAR,
 első orvos a Budapesti gyermek-kórházban.
 Ára kötve 1 frt. 50 kr.

HELL F. P. ajánlja nagy választékú raktárát férfi, női s gyermek kész fehérmelék.
 Minden lelti által rendelés után töltesd ki a következő lapot, és küldd el a raktárunkhoz. Minden megrendelésre a raktárunkból a legolcsóbb áron kaphatók.
 Urak részére:
 Rendeléseknél kérem a gallérbőségét.
 Ingek angol chiffonból minden formában, de most legolcsóbbabb a 3-szoros sima mellű, mely leg-
 divatosa s szélesérű; darabja 1,40, 1,65, 2, 2,40, 3, 3,50, 4, 6 db 8. 9,50, 11,50, 13, 17, 20, 22, 20.
 Saines perkámból legújabb mintákban darabja 1,50, 2, 2,25, 2,50, 6 darab 8,50, 11,50, 12,50, 14,20.
 Saines angol oxfordból legújabb mintákban gallér-
 ral, drbjá 2,25, 6 darab 13,80, 2 külön gallérral,
 drbjá 3,80, 6 darab 21,60.
 Ingelek gallérral, drbjá 60 kr. 6 drb 3,25.
 Lábravalók vászonból minden formában: drbjá
 1,50, 1,75, 2, 2,25, 2,50, 3, 6 darab 8,50, 10, 11,50,
 12,80, 14,20, 17.
 Téli szövet gyapjú alsó mellények, salsó nad-
 rárok, vékony vagy vastagabb drbjá 1, 1,30,
 1,50, 2, 2,50, egész 5 frtig.
 Félharisnyák szövött kötege fehér 2,50 3, 3,50,
 fehér vagy csikos 4, 4,50, 5, 5,50, egész 10 frtig.
 Gyapjú szövött vékony vagy vastagabb, kötege
 5, 5,50, 6, egész 12 frtig.
 Gallér és készletek legdivatosa, legújabb divatu
 mintákban, 1 köteg gallér szép dobozban 2,50,
 készlet 4, 4,40, 5,20.
 Zsebkendők, egész fehér vagy színes széllel, kö-
 tege 2,40, 3, 60, 4, 20, 5, 50, 6 egész 15 frtig, fe-
 her selyem drbjá 30 kr.
 Legújabb nyakkötők selyemből, keskeny 14 krtól-
 1 frtig, széles 20 krtól 3 frtig, kász nyakkötő k
 minden formában 40 krtól 5 frtig, nyakkötők
 12 krtól.
 Nyakkötők drbjá 80 kr, kendők 1,20-tól 5 frtig.
 Angol pindekek drbjá 7,50, 8, 10, 12, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100, 105, 110, 115, 120, 125, 130, 135, 140, 145, 150, 155, 160, 165, 170, 175, 180, 185, 190, 195, 200, 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240, 245, 250, 255, 260, 265, 270, 275, 280, 285, 290, 295, 300, 305, 310, 315, 320, 325, 330, 335, 340, 345, 350, 355, 360, 365, 370, 375, 380, 385, 390, 395, 400, 405, 410, 415, 420, 425, 430, 435, 440, 445, 450, 455, 460, 465, 470, 475, 480, 485, 490, 495, 500, 505, 510, 515, 520, 525, 530, 535, 540, 545, 550, 555, 560, 565, 570, 575, 580, 585, 590, 595, 600, 605, 610, 615, 620, 625, 630, 635, 640, 645, 650, 655, 660, 665, 670, 675, 680, 685, 690, 695, 700, 705, 710, 715, 720, 725, 730, 735, 740, 745, 750, 755, 760, 765, 770, 775, 780, 785, 790, 795, 800, 805, 810, 815, 820, 825, 830, 835, 840, 845, 850, 855, 860, 865, 870, 875, 880, 885, 890, 895, 900, 905, 910, 915, 920, 925, 930, 935, 940, 945, 950, 955, 960, 965, 970, 975, 980, 985, 990, 995, 1000.

A FRANKLIN-TÁRSULAT
 magyar irodalmi intézet kiadásában Budapestben (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvüzemnél kapható:

IGAZSÁGÜGYI RENDELETEK
 1875.
 Első füzet.
 A kereskedelmi törvénykönyv életbeléptetésére vonatkozó rendeletekkel.
 Ára füzve 30 krajczár.

Bélyeg- és illeték-szabályok.
 A legújabb időig terjedő törvények és kormányrendeletek szerint
 átdolgozta
Dr. Mariska Vilmos.
 Ára füzve 1 forint.

A FRANKLIN-TÁRSULAT magyar irodalmi intézet kiadásában Budapestben (egyetem-utca 4-dik szám) megjelent a minden könyvkereskedésben kapható:

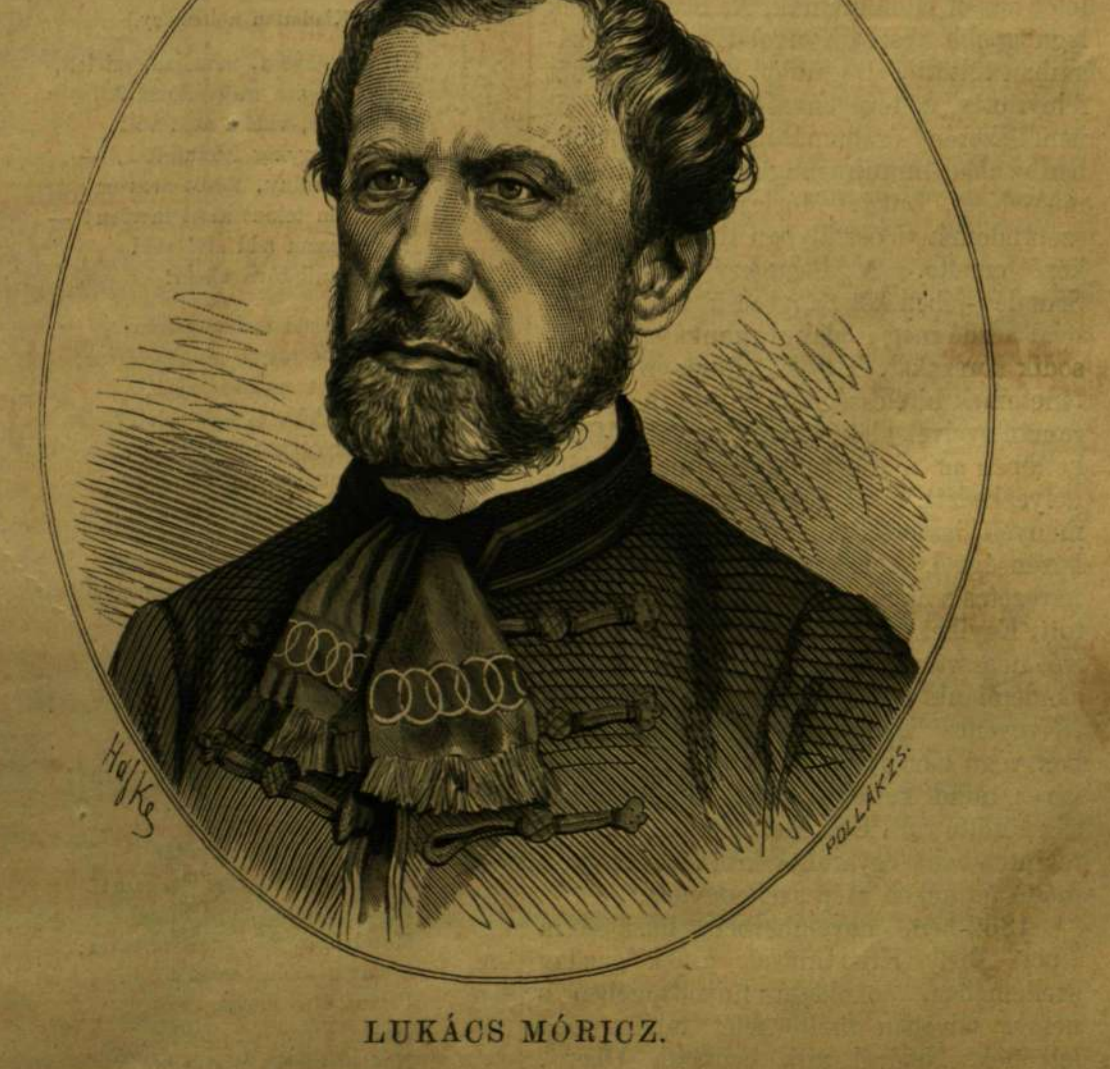
Előfizetési feltételek: **VASÁRNAPI UJSÁG** és **POLITIKAI UJDONSÁGOK** együtt: egész évre - 12 frt, fél évre - 6 frt, Compán a **VASÁRNAPI UJSÁG**: egész évre - 3 frt, fél évre - 1 frt 50, Compán a **POLITIKAI UJDONSÁGOK**: egész évre - 6 frt, fél évre - 3 frt.

5. szám. - 1876. Budapest, január 30. XXIII. évfolyam.

LUKÁCS MÓRICZ.
 Lukács Móríczt, a Kisfaludy-társaság újonnan választott elnökét nem most mutatjuk be először a „Vasárnapi Ujság” olvasóinak. Régi és érdemes munkása ő irodalmunknak s bár igénytelen, de jeles bajnok a közéletünknek. Lapunk már 1862-ben közölte egy akkori — kevésbé sikerült arcképét s addigi pályájának főbb vonásait. Viszonyai azóta huzamosabban távol tartották a hazától, s nevét ha feledésbe nem ejtették is, levették a napirendről. Most ismét állandóan itthon van s a Kisfaludy-társaság legújabb választása ismét tevékeny szerepet nyújtott neki; újra fel fordítja a közfigyelmet, mely örömmel pihenhet meg mindig a hozzá hasonló jeleseken.

Lukács Móríczt 1812-ben, szeptember 5-én született, Pesten, előkelő s vagyonos szülőktől, kiknek terjedelmes birtokuk volt Temesmegyében Bresztovácson, hol az év egy részét, míg a másikat a fővárosban töltötték. A két helyen főlválta nevedekett a szelid kedélyű s kitűnő tehetségű gyermek, iskolai tanulmányait magán nevelők vezetése alatt végezvén, s e közben nevelőivel kisebb utazásokat is téve a hazában s Ausztriában, majd Szász- és Poroszországban. Így korán kitekintést nyert a világra, szélesebb látókört a társadalomba s bepillantást az emberek életébe és jellemébe. Alig volt befejezve neveltetése, már 19 éves korában (1831.) mint Krassóme-gye aljegyzője a nyilvános pályára lépett, szokatlan miveltséggel s tanultsággal abban az időben, s fiatalúsághoz képest. Az akkori szokás szerint több megye, Temes, Csanád, Csongrád, táblabíróvá nevezte. De a nyilvánosság s megyei élet zaja nem volt az ő eleme. Lakását már a következő évben állandóan Pestre tette át s irodalmi és társadalmi tanulmányokba merült. 1836-ban Pest megye aljegyzőjévé nevezetvén ki, egy évet ismét a zöldsasztal munkakö-rében töltött, hogy annál több joga legyen, most már végkép, visszavonulni a megyei élettől saját függetlenségébe. Ifjú kedélyét s nemes és finom ízlését jobban vonzotta az irodalmi munkásság. E téren először Byron némely költeményeinek szeren-csés fordításával tűnt föl. A „Korsár”-ból

a kalózok énekét, az „Átalakított idomta-lan”-ból s „Kain”-ból némely töredékeket s néhány kisebb költeményét a nagy ember-gyűlölő britnek oly szépen adta, hogy a közfigyelmet azonnal magához ragadta ve-lők. Az akadémia munkálkodásaiban pedig, mint Szalay László mellett és hely-lyett segédjegyző vett folytonos részt. Kora ifjúságában már elsajátította a két ó-klasszikus nyelven kívül a modern nyelveket: a németet, francziát, angolt, olaszt és spanyolt; szellemét mindeniknek klasszikusaival táplálva. A németet pedig eleinte még jobban irta mint a magyart;

LUKÁCS MÓRICZ.

s nem szünt meg e képességét, miután magyar író lett is, a haza javára értékesíteni. Sok ideig a magyar dolgok és viszonyok alapos ismertetője volt németországi lapok és folyóiratokban, s hathatós ügyvéde a magyar nemzeti s jelesen a szabadelvű ellenzéki törekvéseknek, az augsburgi „Allgemeine Zeitung“ rágalmait s megtámadásait ellen.

Igy a szépirodalmi és politikai tudományok eszmekörébe sodortatva, részt vett Eötvös, Szalay és Trefort barátjaival az első „Budapesti Szemle“ alapításában, melyből azonban csak két kötet jelenhetett meg. Lukácsól mind a kettő hozott egy-egy tanulmányt. Az első az állati magnetizmusról szólott, a második büntető jogi elméleteket fejtetett. Ez utóbbi téren azonban tovább folytatta tanulmányait, melyeket akkor a Deák vezetése alatt folyt országgyűlési munkálatok — a magyar büntető törvénykönyv tervezete — kétszeresen időserűvé tettek. E tanulmányok gyümölcse lön a jeles mű, melyet 1843-ban b. Eötvössel „Fogház-javítás“ czime alatt adott ki. Társadalmi tanulmányainak egyik érett gyümölcset az ellenzéki kör által Bajza szerkesztése mellett kiadott „Ellenőr“ című zsebkönyvben „Néhány eszme az egyesületi jog körül“ czim alatt bocsátotta közre. Hasonló eszmekörben mozogtak „Az újabb polgárosodás elemei Európában“ stb. tanulmányait is.

Mindezen iratait a komoly tanulmány mellett széleskörű világnézet s nemes kedély és emberszerető szív jellemzi. E tulajdonok emelték Lukács Móriczot a társadalmi s irodalmi körök egyik legkedveltebb s legtiszteltebb egyéniségévé. A haladási s modern állami és társadalmi eszméknek nála hűvöb bajnoka s hatóságosabb terjesztője, már a 48 előtti években, alig volt hazánkban.

A forradalom azonban nem volt az ő tere. Hallgatott, s a leveretés után hosszabb külföldi utazásban keresett enyhületet hazafi fájdalomainak. Az ötvenes évek legnagyobb részét Nyugat-Európa országában töltötte. De midőn a közélet ismét felnyitotta a tevékenység sorompóit, őt ismét szerény örömmel találjuk. 1858-ban az akadémia újra megkezdvén nyilvános működését, Lukács Móriczot a nyelv- és széptudományi osztályban tiszteleti tagjai közé emelte. A Csengery „Budapesti Szemle“-jében két nagybecsű tanulmányt kezd meg irodalmi munkássága második korszakát. Egyik „Róma régi történeteinek hitelességéről“, — a másik „A román nyelvek alakulásáról“ szólott. Mindkettőben az újabb tudomány magaslatára helyezkedett, s a legújabb kutatások eredményeit ismertette meg a magyar olvasó közönséggel. A magyar akadémiában két nevezetes s nagyhatású emlékbeszédet tartott. Egyiket De Gerando Ágost, a francia író, nemzetünk magas szellemű barátja s akadémiaián kultagja fölött, a másikat a „Kegyencz“ nagy szellemű írója, s tragikus végű hazafi, gr. Teleki László emlékére; mind kettőhöz meleg s mély barátság kötötte volt. Beszédei tartalom és formá tekintetében egyaránt kitünők voltak, méltó termékei szép szellemének.

1862-ben, novemberben, házasságra lépett Birly Krisztinával, kinek gazdag szellemében, sokoldalú mivelttségében s nemes szívében méltó felét találta meg lelkének. Nejével újra beutazta Olasz-

Francia- és Angolországot. De nejeként betegeskedése, mely utóbb határozott tüdővész jellemét öltötte fel, arra kényszerítte, hogy Dél-Tyrolban, Meránban telepedjék meg, a mellbetegek e menhelyében, hol annyian gyógyulást, vagy legalább enyhülést s életök meghosszabítását találják. Hét évet éltek itt, egymásban boldogot, bár a fenyegető halál Damokles kardja alatt. Lukács felhagyott irodalmi munkásságával, hogy minden idejét kedves betegé ápolásának s szórakoztatásának szentelhesse. Végre is a halál győzött a hosszas harcban. 1864-ben elragadta zsákmányát, rideg egyékesülésben hagyva a mélyen lesgyjtott férjét. Még egy évig ott maradt, sírját őrizve, melytől szeretetével és gondjaival meg nem váltható.

A múlt év nyarán északon Skandináviát utazta be. S megenyhült, bár meg nem vigasztalt kebelével, elfáradva az életben, de újra feltalálva férfias erejét, visszatért, hogy hátra levő éveit még hazájának — első szerelmének: az irodalomnak szentelhesse. Most emlékiratai összeállításával foglalkozik, melyek ha elkészülhetnek, érdekes rekvizitumokat fognak nyújthatni hazánk utolsó félszázadi történetéhez, mert Lukács a harminczas és negyvenes évek legkitünőbb férfiával legbensőbb barátságban s együttműködésben élve, részt vett a legfontosabb események előkészítésében, s be volt avatva azok minden fázisaiba.

A Kisfaludy-társaság, január 26-ki ülésében, nagy többséggel elnökévé választván a társadalmi összeköttetésekben ép oly kedves, mint a tudomány és irodalom terén érdemes férfit, ezzel őt ismét szorosabban az irodalom érdekeihez láncolta — s ez maga is elég ok, hogy e választást örömmel üdvözljük.

Egy hívem, a hűtlenek között.

1852.

(Kiadatlan költemény.)

Mi lelt tükröm, mondjad, mi lelt,
Hogy annyira megváltoztál?
Ifju, piros, vidám arcz volt
Az, mit egykor felmutattál, —
Mily halovány, törött arcz ez
Mely rám tekint most merően! —
Régi arczom add elő! vidd
E mostanit tova tőlem!

Asztal! reád is haragszom,
Mért vagy olyan csendes, sivár,
Hova tűnt egykori zajod,
A víg dalok, esengő pohár?
Ők, kik egykor körülültek,
Hol vannak a víg barátok?
Rideg asztal! gonosz tükör!
Keserű átkom reátok!

És még te is velök tartasz,
Éji fekvem, gyöttrő ágyam!
Évek óta, mind ellenem
Esküdteket mind a hárman!
Édes álom ringattak el
Bennem ifjan, minden éjjel;
Sziklakemény vagy most párna!
Tele gondok tövisével...

Hű egyedül te maradtál
Agg szemelóm, régi szolgám!
Mint hajdanta, ifju tüzzel
Mosolyogsz még most is reám;
S mit a többi társad tölem
Pártot ütve megtagadtott,
Midőn a nap éjre fordúl,
Nyájas kézzel visszaadod.

Meleg, piros fényt borítasz
Halvány, hideg arezimra,
Szikráidól kebelemben
Felgyúl a kihamvadt szikra.
Zúgó, fényes szárnyaidal —
Te enyelgő, te csapodár!
Földézed ifjúkorom,
S lelkem éber álmokra száll.

Lódobogást hallok távol,
Most közel, majd közelebbre,
Nyilik ajtóm, s im betoppam
Volt bajtársim nyájas serge;
Messe földről jó mindnyájára:
Ez a börtön éjjeléből,
Bujdosóból az, — s ez itten,
A mély sírnak fenekéről.

És újra köröttem ülnek
Mind a kiket úgy szerettem!
Tisztább légnék, fényesb multnak
Arján röpdés újra lelkem;
Hősek ajkán hangzik a dal!
Cseng a pohár! s vig zajára:
Rideg lakom, perczre, eltűnt
Örömminek lesz tanyája.

Szemere Miklós.

A CSUDÁLATOS TÖRTÉNET.

(Nagymama meséje.)

Irta Baksay Sándor.

(Folytatás.)

Ákháb Endre megfogadta, hogy többé nem ír annak a dölyfös bolondnak, és szavát is állta. Ákhábné, ő nem látott mást Áronban, mint az ő elsőszülött fiát, kit nem a természet, hanem a Természet Urának gondviselő jósága adott.

Tollat fogott és levelet irt hozzá.

„Kedves fiam! Atyád igen megszomrodott a te nagyravágyásodon, hogy te még más nevet akarsz felvenni, és egy nagyméltóságu grófi családnak régi sebeit is felszaggatni. Édes fiam, adtunk mi neked becsületes nevet, csak arra hozz te dicőségét jó tanulásod és kivált jó erkölcsöddel, mert tudod azt édes fiam, hogy erkölcs nélkül a legjobb tanuló is plus deficit quam proficit. Csak te jól viseld magad, majd lesz neked neved, mely isten előtt többet ér, mint a Tázlári név. Lám a böles Ciceró is magától számított az őseit. Lám Mózes a gyékényládácskában is felkereste isten, a ki a te születésed titkát is nem azért rejtette el, hogy téged elvessen, hanem hogy megdicsőítse a maga gondviselését a te életedben. Hát nem jobb-e árvának lenni az isten oltalma alatt, mint grófnak az isten akarata ellen? Ha téged megtagadott az, a ki szült, (szegény! hát ha tu sem élte születésedet), miért tagadnád meg azokat, a kik téged felneveltek. Téged senki sem vet meg a születésedért, de mindenki meg fog utálni, ha a más nevé bitorlod. Minekünk te csak olyan gyönyörűségünk vagy, mint az édes gyermekeink: pedig tudhatod, hogy azok sem hoztak ránk bűt. Ha az isten minket kiszólit, te légy gondviselőjük. A lelkem Rózikám még csak két hónapos iskolás, már is olyan szépen olvas, és minden imádságot tud. Tudod-e, mikor azt mondta, hogy ő is elmegy veled Debreczenbe? Mindennyap emleget, és mi is vele együtt. Jövöre, ha az isten éltet, kedves fiam haza jöjj, majd a ruhádat kijavítgatom, mert szakadozottak lehetnek. A kis öcséid is nőnek, majd kérdezd ki őket, mit tudnak, mert jó tanulók ám. A szegény Sámuelem jövöre alumneumba

megy, akkor a Péteremet adjuk szolgálának, mert sok a költség, a gyerekek nőnek, nem bírjuk úgy, mint szeretnénk. Az isten áldjon meg édes fiam.“

Ákhábné bizonyosnak tartotta, hogy ez a levél megváltoztatja Áront. Melyik anya hiszi azt, hogy az ő sok szép szava kösziklára hull a tévedt fiu szívében? Elképzelte magában, hogyan csokolja azt a levelet, hogyan olvassa újra meg újra, és hogyan mossák el könnyei az ő öreges betűit! Semmi kétség, hogy Áron ismét a régi Áron lesz.

Még férjét is tudta engeztelni. Az ilyen szélességet el kell nézni fiatal embernél. Majd észre hozza az idő. Te is voltál fiatal, s bizony te is örömeztél viselted volna a fodros inget, mint a házi vázsnat. Másfelől minden fortélyát elővette, a mivel egy okos asszony a csendességet biztosíthatja a házban és szíven. A gyereket kitanította, hogy mikor és mit beszéljenek Áronról? hogyan emlegessék? Titkon levelet irt Józsefnek és Dánielnek, szívökre kötötte, hogy gyakran írjanak, és Áront sohase feledjék ki. De csak jóról emlegessék, mert ha soraikból csak legtalvolabbról is árulkodási szándék tűnnék ki, sohase mondja őket fiainak. Leveleiket — mielőtt férje kezébe jutottak volna, — gondosan átvastá, s a melyik ki nem állta a censurát, — tűzbe vetette.

Mikor következett az ősz, a suplikánsjárás, a debreczeni suplikánsokat különösen szívéllyességgel fogadta, napokig magánál tartotta, és jól szájokba adta, hogy Áronról micsoda magasztalással beszéljenek férje előtt.

Azok szót is fogadtak és elmondták, hogy Áron első eminens, és a seniorság bizonyos neki, hogy minden pályadíjat ő szokott „elűt“, hogy mennyi kondíciója van, de meg is becsüli ám, mert pénzét kamatra adja, minden forintra hetenként egy garas. Az egész kollegium adós neki. Sőt még a czivisek is. A mesteremberek eszímával és felöltövel látják el kamat fejében

Ákháb egykedvűen hallgatta, de a szegény asszony majd leszedült a székről. Hiszen nem mondta ő, hogy így dicserjék! Mert édes fiam! sok szegény apa öszül meg idő előtt tékozló fia miatt, de én azt mondom: inkább legyen ám a gyerek adós-ságosimál, mint uszoris. Pfüj!

„Ne félj nagymama, én sohasem leszek uszoris. Soha!“

„Csak tu ne ugorj a lovon édes fiam. Hát édes fiam, a mint a suplikánsok megíósolták, Áron, vagyis Tázlári Albert, mert csakugyan felvette ezt a nevet — senior lett.

Debreczeni senior! te még nem is képzeld, mit tesz a debreczeni seniornak lenni. Hatszáz deák között elsőnek. Elsőnek tudományban, szorgalomban, erkölcsben. Az erő és kitartás, a természet és szív minden ajándékai ebben a szóban meg vannak korszoruzva: Senior. Itt nincs tekintet arra, hogy valakinek az apja esperes vagy superintendentalis assessor. Oh hány szegény rektor és paraszt ember fiából lett már senior. Több mint nem. Ha te senior lennél, édes anyád meghalna örömben, atyáddal senki sem birna

„Csak a tárgyál maradjunk nagymama, megmondtam már, hogy én debreczeni kántor leszek, azon alul semmi, még pécsi püspök sem.“

„Egy székét ül a professorokkal. Tizenkét professor van, de bizony nem mindenki tudja a neviket, a seniorét pedig tudják az egész országban, mert akármire megy a deák, minden ember azt kéri tőle elsőb: „Ki most a debreczeni senior?“ Milyen szép lesz majd, ha azt felelik rá: „Borzasházy Ruharéz Pál.“ „Micsoda ember az apja?“ „Kikiresi preorans“ „Nagymama én már alszom.“

„Aztán van ám neki gazdag jövedelme; a legatusok hordják be neki a pénzt minden ünnepkor; az iskola jövedelmét nagyrésztben ő kezeli, a halottakéét jegyzi be, ezért mind külön fizetés. Több jövedelme van, mint a püspöknek. Mikor fél év mulva leteszi hivatalát, akkor elmegy külföldre. De mielőtt kimenne, sorba látogatja a nagyobb ekleziákat, és mindenütt szép tiszteletdíjat kap. A hová e nem juthat, onnét utána küldik. Ha kiment, alig várják, hogy haza jöjjön; az a szerencsés egyház, a melyik megnyerheti prédikátorául, de bizony nem jut mindegyiknek, mert a javát elválogatják professornak Debreczenbe, és csak az alja jut az ekleziáknak . . .

Mikor ilyen kitüntetés éri a fiatal embert, haza megy még a viláig végéről is. Hadd lássák, hadd csudálják a faluban, hadd irigyeljék a szomszéd atyafiak, hadd kevélykedjék benne az apja; hadd sirjon neki az édes anyja sokat. A környéken orákulumnak tartják és elnevezik traktus csillagának, vármegye csillagának. Az öreg papok is szívesen fogadják és nem fúgúlják mint a többi deakot. Az érdemeibbe azon kezd, hogy „hej mikor én is debreczeni senior voltam. . .“ míg a közönségesebbek bizodalmasan megértetik vele, hogy „ők is lehetnek volna seniork, de ez s ez professornak a testvére, vagy ez s ez nevelőség miatt sem várták meg.“

Áron is értesítette Ákhábékát, hogy bár hivatalos elfoglaltatásai miatt nehezen szabadulhat is, mindazonáltal „fogja tiszteletét tenni.“

„Fogja tiszteletét tenni!“ dünyögé Ákháb. „Jórával ember ezt úgy írni, hogy „haza jön.“

Hanem azért úgy készültek fogadására, mint egy innepre. Ákhábné libákat tömett, Ákháb pedig kiadta parancsolatba pohárborok kiséréte mellett a pástoroknak, hogy legyen ám gomba. Szarvas gomba, vargánya, gilva gomba, szilfa gomba és csiperke. Akármennyire elítélte is magában, véleményét a világgal szemben nem kockáztathatta. De meg csakugyan ő tette emberré, s ő nála nélkül isten tudja mivé sülyedt volna. Biskzébb volt rá, mintha saját fia lett volna. Azután meg jól esett rá gondolni, hogy két vagy három vasárnapon keresztül lesz, a ki a kathedrai szolgálásban fel fogja váltani.

Minden lélek ajándékra várta a háznál. Maga Ákháb kikészítette neki Majzonet munkáit, a melyek nélkül egy pap csak olyan, mint a szárnyaszegett madár. Ákhábné egy pár fodros elejű finom gyoles inget, a kis Róza négy himzett zsebkendőt és egy szép óravánkost. A kis Sámuel egy ezüst tizest tartogatott neki. Péterke egy czifra fizfapálcát, melyet bisztricezi buscsúktól szerzett. Még a kis Béni is rejtgetett a számára a „szénáspajtában egy tarisznya édes almát, melyből mindennap elfogyasztott egyet, úgy hogy mire Áron

megérkezett, az almából csak a tarisznya maradt.

A szoptatós anyjai is jártak-keltek tudakozni, mikor érkezik már. Azoknál is készen volt a maguk szötte-fonta törülköző, fehérenmü, mert hiszen nyolez esztendő alatt nagyon kiszakadhatott már a ruhából.

Végre a családi tanácsban azt is elhatározták, hogy a megérkezése utáni első napokban erdei mulatságot rendeznek. Nagy tűz mellett szalonna-sütés, gulyáshusfőzés lesz, hintázással és mogyorószedéssel egybekötvé. Meghívják rá a szomszéd papokat, sőt mestereket is, mert ezek még sohasem láttak debreczeni seniort.

Végre megérkezett a várt vendég. Ákhábék alig ismertek rá, úgy megváltozott. Sugár magas, érett fiatal emberré vált. Gyönyörű okos fekete szemei, szép tiszta fehér arca, sással metszett szája fölött finom fekete bajusz. Oh Istenem! soha még sebb hűvelyt a belső rúttság nem készített magának.

Ákháb Endre kiköltözött muzeumából, hova Áron számára egy nyoszolyát helyeztek. Ez az ő szobája lett, s a gyermekeknek meg volt parancsolva, hogy ne alkalmatlanokodjanak bácsikájuknak, a ki a számára tartogatott ajándékokat kesernyés előzékenységgel fogadta. Még Majzonetnek sem örült úgy, mint illett volna egy tanult emberhez, a mivel mindjárt az első nap el is rontotta apja kedvét.

No de ő sem jött üres kézzel. Ákhábnénak hozott egy drága kötést Aurórárt, a kis Rózának egy szép perkáruhárt, Péterkének kulcsuskát, és Bénikéül egy zsebrórt mézeskalácsból. Azonkívül egy egész láda viselt ruhát az apró gyermekeknek. Biz azokra rá is fért. Tudhatod, milyenek a gyerekek, mikor vakációra haza kerülnek. Te csak egy gyerek vagy

„Nagymama!“

„Jól van hát . . . Egy láda viselt ruhát hozott kis öcseseinek! Ugy ám, de ezt a szót egész otthonlé alatt nem ejtette ki. Az egyiket kis clarissiménak, a másikat kis prestantissiménak, a harmadikat kis humanissiménak nevezte. Rózikát Virágó-nak. Virágó! pedig olyan karesu volt mint a lilium. Ákhábékát „tiszteletes ur, tiszteletes asszony“, hogy szegény Ákhábnénak majd a szíve szakadt meg bele. Meg is szólította érte.

„Édes fiam! hát nem vagy te már a mi funk, és nem vagyok én a te anyád?“

Áron fanyalgott valamit, hogy ez csak azért van, mert nem akarja, hogy emlékeztetésnek vegyék olynemű kötelességekre, melyek az atyai és anyai szent névvel együtt járnak és a melyeket ő sohasem kívánt igénybe venni stb.

„Ugy kell neked“, szolt keserűen Ákháb, mikor neje elpanaszolta, „de a te hited vak.“

Ákhábné egész éjjel is sirt. Hiszen ő vette fel a porból, a sárból; ő szentelte istennek. A mi szép van rajta, azt mind az ő sok imádságára ruházta rá isten.

Utóbb maga is megrettet magától. Ez a sirás árulás a saját gyermekei ellen. Igaz volna az, hogy ő jobban szeretné a pribéket, mint a saját magzatát.

„Nohát nem szeretem jobban“, szolt összeszorított ajakkal és megtörülte szeméit. Azután ismét csak azt vette észre, hogy megint sir.

(Folyt. követték.)

Svájcezi képek.

III.

Az Alpok fenyőfái.

Az Alpok hegyláncának jéggel és hóval borított magas csucsain a növényvilág is oly nagyszerű és változatos képet tár elénk, mint a tájszépességekben oly gazdag hegyvidék maga. A közép-magasságu tájak termékeny talaja gyö-

mutatkozott, hatalmas bükk-, cser- és fenyű-erdők vertek gyökeret és ekeményebb természetű fák annyira tudnak dacolni az éles havasi levegővel, hogy kivált a tülevelű fák, egészen 6090 lábíg, sőt néhol még tovább is előnyomultak a zord havasok teljesen kopár csucsai felé.

A képünkön látható vihartépdelte fák is az Alpok eme tömör, erőteljesebb növényzetéhez tartoznak. E fanemet Svájcezi havasi lakói a rve név alatt ismerik, nyelvünkön pedig a német Zirbel Kiefer után czirbolya-fenyőnek nevezték

törékenyek, viharoktól és a hó terhétől igen sokat szenved s az emberek is nagyon pusztítják toboztaért, melynek pikkelyei közt ehető makkok vagy magvak teremnek.

A czirbolya-fenyő tulajdonképeni hazája 1300 és 2000 méternyi magasságban fekszik a tenger színe fölött. A keleti Alpokon még bujában tenyészik, mint a nyugotiakon. A keleti Alpok vidékéről a Kárpátokon át Szibériába terjed át, hol a közönséges szurkos fenyővel együtt a föld legészakibb gyümölcstermő fáját képezi.

ALPESI FENYŐFÁK.

(Engelhorn „Schweizerland“ című képes vállalatából.)

nyörű lombfákkal, bokrokkal és ezerféle fűnő-nyénnel van borítva. A rétek buja tenyészeti növényzettel pompáznak ott, úgy hogy a völgyekben és kevésbé magas hegyoldalakon megtelepült emberek azonnal fölismertették, hogy az égbe nyúló, rideg havasok közvetlen közelében bő aratás fogja jutalmazni fáradozásait. A hol sűrű lombdők árnyékozták be a helyet, oda nemes faju gyümölcsfákat ültettek, a hol pedig a hely már magasabb fekvésénél fogva is kopárabb és terméketlenebb volt és a művelésre vagy nemesebb fatenyésztésére alkalmatlannak

el; tudományos neve Pinus Cembra. Svájcezi havasi tájain fontos szerepet játszik a fa, mely itt-ott egészen a glátscherekig előnyomul s igen hosszú idő múlva, minthogy növése nagyon lassu, egy méternyi átmérőjű és 26 méternyi magas tekintélyes fává növekszik. Alakja és állása egészen az erdei fenyőéhez hasonlít azzal a kevés különbséggel, hogy tülevelekből álló örökzöld bojtjai kissé fölfelé hajlanak, mint az arankária-fenyőnél, miáltal ez inkább vastag, mint magas fa feltűnően diszes és kellemes kinézést nyer. Minthogy azonban ágai nagyon

Kemény fájából hangszereket, eziterát és hegedűt készítenek. Magvát az Engadin-völgyben, Graubünden kantonban, mint a mogyorót, összegyűjtik s karácsonyig tartogatják, mikor aztán, mint nálunk a diót, kártyázáskor használják, s végre megesszik.

Most közölt rajzunk szintén Engelhorn stuttgarti kiadónak „Svájcezi“ című vállalatából van átvéve.

VIEN-CHAN ROMJAI HÁTSŐ-INDIÁBAN.

AZ ELEFÁNT MINT DAJKA.

— Én egészen vidámnak találtam ő felségét — felelt az angol. — Talán titkolni akarta gondolatát.

— S e szerint ön ragyogónak festette őt a Daily Telegraph hasábjain?

— Ugy van.

— Emlékszik ön, Blount ur, mi történt Zakretben, 1812-ben?

— Mintha csak ott lettem volna, — felelt az angol.

— Nos tehát tudja ön, hogy egy ilyen diszümpepélyn hozták a hirt Sándor czárnak, hogy Napoleon császár átszállt a Niemenen, a francia elöhhadál. A czár mindamellett nem hagyta oda a bált, bármily súlyos volt is a hír, mely birodalmába kerülhetett; sőt nem árult el legkisebb nyugtalanságot sem . . .

— Valamint felséges gazdánk sem, midőn Kissóff tábornok hírvé adta neki, hogy a táviró sodronya el van szakítva a határ és az irkutski kormányosság között.

— Ön tehát tudja?

— Tudom.

— Én is tudom, miután legutolsó távsürgönyöm csak Udinszigig mehetett — jegyzé meg némi önelégültséggel Jolivet Aleide.

— Az enyém pedig csak Krasnojarszigig, — válaszolt nem kevésbé önelégülten Blount.

— Eszerint azt is tudja ön, hogy a nikolajevszki csapatoknak gyors parancsot küldöttek?

— Valamint a tobolski kormányzósságbeli kozákoknak is, hogy azonnal összpontosuljanak.

— Tökéletesen igaz, Blount ur, mindezt én is tudom, s legyen meggyőződve, hogy holnap kedves hugom is tudni fogja.

— Épen mint a Daily Telegraph olvasói is?

— Lám, ha az ember mindent meglát, a mi történik, — suttogá a francia.

— S kivált ha mindent hall, a mit mondanak — mormogá az angol.

— Nagyon érdekes hadjárata lehet kilátásunk, Mister Blount.

— Részt fogok benne venni, Monsieur Jolivet.

— Akkor talán lesz alkalmunk találkozni, sikamlósabb talajon is, mint e terem parquetje.

Ezzel a két kollega elvált egymástól; meglehetősen eléggülten a kölcsönös ismeretséggel és értesülésekkel. Olyan volt, mintha ketten volnának egy játszámra.

— Most a nagy teremből a többi termekbe nyíló ajtók szárnnyal feltárultak. Gazdagon terített, arany-, ezüst- és porcellán-edényekkel rakott asztalok tűntek föl. Egy fasztal, a hercegek és hercegnők számára, fényben és pompában felülmúlt a többit is. Az ötvösmesterség remeke, roppant arany díszművű ékített középe, körülvevé a sèvres-i porcellán legszebb termékeit.

A vendégek az asztalok körül kezdtek sorakozni, ki-ki rangja s illetősége szerint. E percben Kissóff tábornok visszatért s a testőr-vadásztiszthez közeledett.

— Nos? — kérdé ez halk hangon, de élénken.

— A sürgönyök nem járnak többé Tomsgig, sire.

— Futárt, azonnal!

A testőr-vadásztiszt odahagyta az éttermet

és asztalokat s egyszerűen, de nemes izléssel butorozott dolgozó szobába lépett, melynek falait néhány csatakép ékesíti Vernet helyezettől. — Gyorsan, csaknem türelmetlenül felnyitott, inkább felszakított egy ablakajtót, mintha tüdeje az élely hiányt érezné a zárt szobában, s tágas erkélyre lépett ki, hogy a júliusi éj hűs fuvalását ott szívja magába.

Szemei előtt, a hold sugaraiban földve, erődtetett tömb domborult, melyben két székesegyház, három palota s egy arsenal emelkedett. E tömb körül három város látszék sorakozni: Kitai-Gorod, Beloi-Gorod és Zemlianoi-Gorod, óriás terjedelmű városok, melyek fölött háromszáz templom tornyai s minaretei vagy kupolái emelkedtek, ezüst vagy arany keresztekkel. Egy kis patak inkább mint folyom, kanyargó folyással, vetette vissza a hold sugarait. Az egész kép sajátságos tarkasága mozaikot képezett, mely tíz mérföldnyi területen bontakozott ki.

E patak: a Moskova volt; e város Moskva;

STROGOFF MIHÁLY UTAZÁSA. — A czár.

ez erődített tömb: a Kremlin. S a testőr-vadásztiszt, a ki az erkély vaskorlátjára feszített karkokkal, fedetlen feje gondtelt homlokával, elmerülve hallgatta a zajt, melyet az új palota, mint belsőjében zsibongó méhkas eresztett az ódon városra, — e férfi: a czár volt.

(Folyt. követe.)

Egyveleg.

/. **A méter-rendszer.** Az új mérték-rendszer, mely a jelen év első napja óta hazánkban kötelező használatba vétett és a melyet egy nemzetközi tudományos értekezlet általános mértékül fogadott el, apránként a föld minden civilizált országában érvényre jut. 1876. első napjától kezdve az egyiptomi khedive is elrendelte annak kötelező használatát a tulajdonképeni Egyiptom területén s 1878-tól kezdve a hatalma alatt levő összes többi tartományokban is.

/. **Páris — többszörözve.** A francziák fővárosa nem a civilizált világ egyetlen Párisa többé, mint Hugo Victor állítja, mert az észak-amerikai

Egyesült-Államok területén már eddigéig 23 város és falu viseli Francezaország fővárosának büszke nevét.

/. **Nagy vihar.** A philippini szigeteken, a viharok e valódi hazájában, a múlt év novemberének utolsó napján rémítő orkán dühöngött. 250 emberélet elvesztett s 3800 lakás és az év összes aratási reménye végkép elpusztult.

— **Új biztonsgági lámpával** látták el Páris a azon rendőreit s éji őreit, a kikre oly műhelyek és tárházak felügyelete van bízva, melyekben könnyen gyúladó anyagok vannak felhalmozva. Egy köszörült üvegesébe betesznek egy borsónyi darab phosphort, ezt leöntik forró olajjal annyira, hogy az üvege egy harmada ezzel megteljen; erre az üvegesét légzárólag parafüval be dugaszolják. Mihelyt az ör valamit akar világítani a dugaszt egy pillanatra megnyitja és az üres tér az üvegeben a beömlő levegő által világítani kezdi. Mihelyt a világosság csökken, a dugaszt csak még egyszer kell megnyitni. Egy ily lámpa hat hónapon át folytonosan jó szolgálatot tesz.

— **A japániak** igen szeretnek olvasni; ha csak tehetik, könyvtárt szereznek, s ha Európába jönnek, az európai könyvtáraknak igen kedves vendégek. Sőt a japáni buddhisták előtt az olvasás egyik idvesség szerző eszköz is, annyira, hogy némely temető kapuján egy felirattal világosan halhatatlanság van ígérve azon elhunytaknak, a kik életükben 3000 munkát olvastak el (igaz, hogy csak theologiai).

/. **Oroszország legnagobb vásárja.** Nishnei-Novgorod városában minden évben nyár vége felé oly nagy-vásárt tartanak, mely július közepétől szeptember közepéig tart. E vásáron adnak leggyökeresebbnek Khina, Sziberia, Bokhara, Turkesztán és a Kaukasz nagykereskedői. Az 1875-ben oda vitt árúk értékét 15 millió rubelnél többre számítják.

/. **Marathon síkja.** E híres, de most már egészen mocsárrá vált lapályt, melyen Krisztus előtt 490 évvel Miltiades a persák királyának roppant számú hadsergét megsemmisítette, két angol vállalkozó meg akarja szerezni, kiszáritani, termékeny szántóföldékké, kertekké átalakítani s azután apróbb részletekben áruba bocsátani.

/. **Az angol vasutak áldozatai.** A múlt év júliusában, augusztusában és szeptemberében az angol vasutakon a vasuti balesetek áldozatainak számát 331 halottra és 1574 sebesültre teszik.

/. **Nagyszerű szakácskönyv.** A philadelphiai közalkalítási a többek közt oly könyvet is fogmak kiállítani, mely hihetőség egyetlen lesz a maga nemében, minthogy csupán az észak-amerikai konyhaművészet receptjeivel lesz tele nyomatva. Minden állam 15—20 receptet fog a könyv számára küldeni legjellemzőbb és legrajtosabb ételleiről.

/. **Hatalmas hóvihar.** Serriowban és környékén (Oroszországban) közelebből iszonyú hóvihar dühöngött. A hó annyira fölhalmozódott a járdákon, hogy a házak első emeleteinek ablakait egészen betemette s a külvárosok apróbb házait kéményök csu- csájig belepette. Előbb azonban a szél a házak fedeleit elhordta. A hideg is oly rendkívül nagy volt ez alkalommal, hogy egy katonatiszt, meg a kaszárnyából a városba ment volna, utközben megfagyott. A vidékre czirkálni küldött kozák csapatok harmincnél több holttestet találtak a mezőn.

— A szultán a 'sbeiram' ünnep előestéjén, jan. 8.) az adósok börtönéből 69 embert váltott ki, kifizette azoknak 145,969 piasternyi adósságát. (Egy piaster 9 krajczár.)

Falusi látogatás.

Fővárosi tárcza.

Kajla bajszu, katonaviselt pilisi legény nótáját biztató szóval az ostorhegyre alig szoruló lovakat.

„Gyű te fákó, gyű te sárka!“

Csörög a szán, porzik a hó. Bundát föltűrt prêmes galléria hovatöbb jobbban megderesedik a megiegezesült lehetétől. Hideg van. Kékeszürke felleglet von körül a világgá eregetett papáfust, s a tüszkölt lovak párja egész köddé dagad a szán elején.

Hanem mégis csak „bunda a bunda“. A kit az isten nem áldott meg vele — ha mindjárt csak kölcsönképen is — az ugyan maradjon békességben a kályha mellett, s ne mudjuljon tapodtat sem abból a czéllől, hogy utra vigye irhaját. Megemlegetni halála napjait az ilyen utazás keserveit.

Mi a bunda?

Mozgó kályha, tüzes vérű szerető, posztóvá és szőrre vált tokaji bor, darab nyár zuzmaris tél közepén, s legmelegebb jóakaród mindaddig, míg csak a moly le nem hűti forró érzelmeit. Tisztelet azért neki, a ruhadarabok királyának! A bundát nem pótolja semmi. Lebernyeg, plaid, téli kabát, pokrócz, uti takaró mind csak olyan surrogatumok, mint a cichioria a mokka illatos nedűjéhez képest. Együttvéve sem érnek föl a bundával, mely szolid, mint őseink jellege, állhatatos, mint a hű asszony szerelme, meleg, mint a jól fűtött szoba és sulyos — mint az adóexekuczió. Nem is meri kisebbiteni az sem, a kit nem emberelt meg vele a mostoha sors.

Be jó kitérinteni belőle a hóval borított, csillogó, fehér lapályra. Az ég derült, de ha látád is a hófergeteg elejét, nem aggódnál valami nagyon, hanem jobban fűgüvürné az így is fejed bubja fölött összecsapó bundagalérré.

A fővárost messze mögötted hagyad már. Egy-egy torony rajzolódik még le halványan a láthatáron, melyet a budai hegyek hótakarai omai szegélyeznek, kárpáti havasok hegyláncza gyánút. Ország utján ritka jelenség, a szán vagy kocsi. A vasárnap délelőtti ünnepi esendje borul az amugy is jóformán élettelen vidékre. Fehér mezőn fekete hellő- és varjuhad krákok prédalesőn. Zuzmaris fák ágain éhes verebek csiripelnek. Egyhangy s mégis vonzó téli kép.

Sátoros koci tünik föl az országot mentén. Mire közelebb röpítenek hozzá a lovak: vándorló czigányesaladót ismersz föl a rajt ülőkben. Adta nyugtalan vérü nomádjai: még fagy és hóviz idején is az országutján barangolnak, mint a bolygó zsidó. Vén dadé tartja a gyepűt s füstöl foghegyre vett kurtaszáru, kupakalann eszerep-pipából, nagyot bökkve olykor-olykor egy piszkafa formájú ostornyelűvel a kocsit vonszoló szegény gebén, melyből kéri az éhesség. Az elnyújt pára vékony és összeesett a soványágtól, mint a lapos guta. Vajjon hányan lehetnek a kocsin? A meddig belátni a sátor alá: fej fejt ér. Egy parázs szemü menyecske, a ki lyukas, piros kendőt kerített hoglyas fekete hajára, legifjabb purdját szoptatja. Négy-öt másikat, a kiken aligha van sok ruha, közösen takar egy rongyos löpköröcz. Isten csodája, hogy szegényeket el nem pusztítja a tél hidege.

Az utolsó csárda is csendes, s nem „munkálódik benne“ sem czimballomos, sem hegedűs. Csak a lompos farku házörző komondor ad magárol életjelet, s ront ki a vályogkerítésű kútgémes udvarról mérges ugatással a lovak elé. Egy darab ideig csak tiri a kocsis a szánnal versenyt futó kuvasz alkalmatlanokodását. Hirtelen azonban kihajlik fél testtel az út fölé, s jól czelozva, olyan keményet csordít ostorszűjével az eb bizonyos szőrü derekára, hogy behuzott farkkal vonitva czammog visszafelé.

— Ember vagy Pista! Csikósok ostorvágás volt . . . Hah! Puskkalövés dördült el a közelben. Bizonyára valamely vasárnap puskázó kísért szerencsét a hótakarok szántóföldeken, a hol bucska és göröngy oldalában huzza meg magát a sebeslábú tapsifüles.

Lassanként azonban feltünik a láthatáron egy hegyes bubó torony, jeléül, hogy nem vagy már távol kis kirándulásd czéltől. Jó negyedóra múltán besörszen a szán a falu „nagy“ utezájába. Delet kondit a harang a toronyban. Kéken

gomolyodik ki az apró, zsupfedeles házak kéményeiből a konyhai tűzhérek füstje. Az ebédél biztató harangszó hallatára szétporlik a hólapdákkal hajigázott virgoncz gyerekek, s a komondorok szimatolva olázkodnak a konyhaajtók körül. Kopogós eszmájú, takaros fiatal leány egy „tepsi“ rétest visz valahová. Talán a komaszasszonynak, a ki csak az imént hagyta el a gyermekágyat.

Hanem ime a nótárius gondosan fehérre meszelt, lakályos kinézésű háza. A kapu tárva-nyitva, jeléül, hogy várnak. A szán csörgése kicsalta a derék öreg urat családostúl a pitvar alá. Kivájd magadat a botos aknáiból s a bunda redőiből, mint a csiga házából, hogy mielőbb kezet szorit-hass e derék emberekkel, a kiknek már oly régen tartozol e látogatással.

A „tisztá szoba“ nagy, zöld cserépkályhájában vigan pattog a rözse, kellemes meleget árasztva szét a legtávolibb zugba is. A szoba nem hiába viseli nevét. Minden ragyog és csillog benne a tisztságtól, kezdve a fehér ablakfügyönyökök egész a gondosan súrolt s jó részben hatalmas gyékényvel borított padlógig. A kettős ajtóju nagy díofaszekrény, habár legalább is két-három ivadékot látott már felnőni, még most is sugárzik a „politúról“. A faragott vendégágyból magasan, szinte menyezett érön dudorodik ki notáriusné asszonyom büszkesége, a sok agynemű. Czifra üveg- és porcellánjóság ékeskedik az almárium tetéjén: nevezetesen poharak színes üvegből és csészek festett porcellánból, mikhez megannyi család ésemény emléke fűződik. Ama fileetlen, kopott aranyszűtő theis csészét jegyző uram még boldogult anyjától kapta örökbe, eme serlegszerű, piros üvegű metszett poharat pedig esküvőjük napján ajándékozta az öreg ur hitves társának. Minden egyes darabnak megvan a maga kis története.

A falat néhány egyszerű, barna fakeretbe foglalt kép ékesíti: a keresztre feszített megváltó, Zrinyi kirohanása Szigetvárból, s egy lap, mely a magyar nemzet „korszakot alkotó“ férfait ábrázolja Árpád apántól Szechenyi István és Kossuth Lajosig. A tükör mellett, mely fölött két pávatoll van keresztbe fektetve, egy kis polezon az öreg ur könyvtárának jutott hely. Nehány törvénykönyvön kívül ott látod Horváth Mihály magyarok történelmét, a „Vasárnapi könyvtár“ füzetét, Jókai műveinek ólesó kiadásából „Kárpáti Zoltánt“ s „Egy magyar nábob“-ot, Tipray magyar levelezőjét, s a „Nemzeti lantot“, melyben vasárnap delutánoként az a kökényszemű „kis lány“ szokott olvasni, a ki maholnap bizony be fog illeni eladósnak is. Irul-pírul szegényke, hogy fehér kaocszkáival eléd hozza a tálcát, melyen egy menykő nagy zöld üvegeben otthon készült, jóféle sziv- és gyomorerősítő sárgy. Hasztalan erősted, hogy nem fáztál meg az úton. A szives biztatásra egy-két kupiczával magadhoz kell venned az „appetitust eszináló“ és „gyomrot melegítő“ italból.

Beszélgetésre nem marad sok idő, mert Böske kisasszony csakhamar megjelenik a gőzölög leveses tállal, melyben akkorra májas gombócok uszkálnak, hogy egy-egy beillenek tölteléknek egy Uchatius-ágyuba. A Lajoska mégis egy egészet próbál bevenni szájába, a mi persze hiábavaló kísérlet. A gombóc visszavonog. Már a Pali gyerek, a kinek még az öszszel gymnáziumba kellett volna kerülnie, ha apja a mostani sanyaru viszonyok között elbirta volna a kiadást, a fiuért „kiszpent“ fizetni: illemutódásban és ésszerűben bínik el a gombóczeval. Olyan gondosan szétdarabolja, mintha már megtanulta volna a mértanból, hogyan osztható szeletekre minden gömb.

Leves után egy kis paprikás kocsnyát kell megizlelned, mert az a szives gazda és gazdaszszony öszszhangzó állítása szerint étvágyt csinál. Bizonyosabb ennél az, hogy borra szomjazik meg töle az ember. Csuszki is reá a kelleme isz, savanyús kertü bor, mintha olympusi nekür lenne. A tejeles, töltött kópszta, mely ezután asztalra kerül, arra készlet, hogy lelkes szavakban magasztaljad a gazdaszszony konyhai művészetét. Szinte kár, hogy nem ez képezi az ebéd zárkóvét. Egy rengeteg tá foglalja el csakhamar az asztal középeit, inessiklandozó illattal töltve be a szobát. A ropogós sertéspecsenye szeletei, a vörös és májas hurkák hatalmas

hengerei s a fokhagymás és „majoránna“ kolbászok gerezedl egész koronázású dombbá dagadnak ki a tából. Félve bököd föl villádra egyikét e hurka-boakonstritoroknak, mert nem tudod, vajlon megbirkózhatsz-e vele. Hanem nem addig van! Alig hogy megküzködtél az izletes szörnynyel, gazda és gazdaszszony eléd tolják a kifogyhatatlan tálat, hogy izleld meg tartalmának egyéb alkatrészeit is. Hiába szabadkózol, hogy de bizony nem lehet már, ki fog rajtad a kolbász, elég volt a jóból, sat. Böske kisasszony, a ki neki bitorodott már, maga fektet tányérodra egy kolbász szörnyeteget, melynek hosszúsága vetekedik a szentiványi énekével. Már most nincs menekvés. Azok a szép, szelid kökényszemek fölélesztik lohadó bátorságodat, s a kolbásznak oly elszántan rontasz késsel, villával, mint hajdan szent György lovag a sárkánynak.

Farsangi fánk végzi be a bő ebédet, s míg a nők az asztal letakarításával foglalkoznak, jegyző uram főjátá dohánnyal tömi meg az öblös, régi taftpipát, melyből, mióta egészen befeketedett már, vendégpipa lett. Az ormótlan, nagy borpamlagon, mely aligha nem egykoru az almáriummal, jól esik kinyugdani az ebéd fáradsalmait. Megered a beszéd árja, egyről-másról: ország dolgáról, várandó természetéről, fővárosi életről, falusi nép hangulatáról, nehéz időkről, kövér sertésokról, s még sok egyéről, mit hogy is győznél előszámlálni. Akármilyen egyhangy és zajtalan is az élet faluhelyen, mégis megvan-nak megbeszélte és megvitatót eseményei. Szegény öreg pap már ősz eleje óta betegeskedik, s aligha fogja kihuzni tavaszig. Márton gazda, a falu egyik legjóravolabb embere, egymásra tör-lódott sorscsapások miatt uszoriások körmei kezd-jutott, s földönfutóvá lett, minthogy elárverezték mindenét. A Gereblyések Andrása, a ki mindig szilaj, daczos, dorbézőlő legény volt, rozg fát tett a tűzre, és sertéslopás miatt a vármegyeház börtönébe került. Ellenben Kozmások nagy örömet értek Sándor fiukkal, a kit asztalosnágra taníttattak ki. Az iparkodó, ügyes fű most egy párisi butorgyár első munkása, s karácsonyra öt darab udjonatúj Napoleon-aranyat küldött ajándékba agg szüleinek. Épen kapóra jött nekik, minthogy a tavalyi jég elverte egész termésüket. A tanítóval alig lehet gyalog beszélni, mióta cikketeket ír egy fővárosi tanügyi lapba. Az öreg Lencses faluszéli juh-ölja körül farkasok olá-kodtak tegnapelőtt reggel, ha ugyan az öreg, a kinek egyik szemén halog van, el nem nézte magát. S így tovább, a legtarkább változatos-ságban.

A Pali gyerek, ki e beszélgetés közben apjá-hoz simulva ül a pamlogon, a kiszívott pipákat nagy buzgalommal veri ki, s müértön tömi meg újra. Jó pipás lesz belőle. Lajoska egy karácsony-estére kapott képes könyvet forgat anyja ölében, a ki szeretettel simit végig a „legkisebb“ szöke selyemhaján. Csak Böske kisasszony huzódott el az asztaltól az ablakhoz, mivel ott nagyobb világosság van a himzésre. Kökényszemeinek pillantása azonban olykor-olykor kitéved az utczára, mintha valakit várna. A fiatal, esinos tisztartót talán, a ki egy idő nagyon sürün szokott ellátogatni jegyzőkéhez? . . .

Mulik az idő kedélyes beszélgetés közben, hogy szinte repülnek az órák. Jön egy pár látogató is: gazdaemberek, kék ünnepi mándliban, becsületes, nyílt magyar arcczal, de elkomorult homlokkal. Elfogultan forgatják meg kalapjukat, két hüvelykujjuk között, mig elmondják, mi járásban látogattak el ide. Az egyik fiát félti, a ki most kerül sorozás alá, pedig otthon s a gazdaszszony körül ugy kell, mint a falat kenyer. A másik egy pár forintocskát szeretne fölvenni tisztességes kamatra, de nem tudja kihez forduljon. A harmadik csak addig szeretne halasz-tást kapni az adófizetésre, mig eladhataj egyik ökrét a budapesti marhavásáron. Szegény, jó, derék nép! Miért nem bírnak érzékel bajaidd és szükségleteidd iránt hirhedett „államférfiak“?

Hogy a szives házigazda megadta volna mindegyiknek a kevésbé biztató választ, beállt a téli nap kora alkonyatja, s elérkezett a vissza-indulás ideje. Meleg bucsuszavak és készsorszitások között távozol ez egyszerű, romlatlan, derék emberektől, gazdagabban néhány jól eltöltött óra emlékével.

Csörög a szán, porzik a hó!

Borostyáni Nándor.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB!!!
KÖLCSÖNKÖNYVTÁRA!
 BUDAPESTEN
LAFITE és ELSNER
 bécsi-utca 6. sz.

Fontos minden gazdaságra nézve.

A legújabb és legszereszerűbb
tengeri-morzsolók,
 melyek segítségével egy egyén meg-
 erőltetés nélkül, egy nap alatt 10
 mérték morzsolhat; ára csak 7 frt.
 Eppen úgy ajánlom a gazdának
 felszerelt vasbutor és takarékos-
 tűzhely-raktárat és vas mé-
 termérték-rőföket a legújanyo-
 sabb árakon.
Feiweil Lipót.
 Gyár és raktár:
 Budapest, sip-utca 22. szám
 saját házában
 Képes árjegyzék ingyen.

Szerencse fel!
a lottóban!
 Ezennel őszintén és igazán bizonyítom, mi-
 szerint én csupán és egyedül **Ortlieb Rudolf** mennyi-
 ségtanárr. Berlin, Wilhelmstrasse 127, játékasztá-
 nak köszönhetek
 egy terno
 4800 forinttal.
 Lemberg. Gütowski Bódog.

A kimaradhatlan ternonyeremény
 3 számban.
 Sok év lefolyása alatt készült játéktervem által sikerült nekem a
 90 számban úgy elhelyezni, hogy minden húsznál 6 vagy 9 terno ok-
 vetlenül huzattik, azon kívül még sok ambo, tehát egy évről egy évre 26
 húszon keresztül 156 vagy 234 terno és megszámlálhatatlan ambo jön
 ki. Ezen játékterv több sorozatra van felosztva, és egy-egy sorozatnak ára
csak 50 kr. o. é.
 azonnali minden vevő e vállalat becsületessége és alaposágáról meg-
 győződhetik.
 Huzott sorozatok kiszerelendők az 50 kr. lefizetése mellett
 Kapható: Budapest, IV. ker. (belváros) kéményseprő-utca 2.
 sz. I. em. 4. ajtó. Levelek bérmentve küldendők; felelet reményében
 helyben 8, vidékre 15 kr. posta-bélyeg, a vétel esetén egy-egy sorozat-
 ért 50 kr. melléklendő. V. U. 1894

PRAESERVATIVES
 legfinomabb francia és angol gyártmány, tucatszál 1-4
 frt.ig, valamint mindennemű gummi czikkék sebészeti
 czélokra. **Ziegler János**
 Gréczban, gummi-gyártmányok és gummi-dru különlegességek raktára.

Dr. W. Strauß
 A perui coca-növény csodá-
 latos tápl. és gyógyszerjét Hun-
 boldt Sándor ezerszavakkal aján-
 lotta: „szük-mellúság és gumó a
 coquerosoknál nem fordul elő és
 testük a legnagyobb megerősítés
 mellett is minden táplálék és álm
 nélkül napokon át éperős ma-
 rad.” — Boerhave, Bonpland,
 Tsudi és valamennyi dél-amerikai
 utazók által bebizonyított; a
 német tudósvilág elméletileg már
 régen, gyakorlatilag azonban csak a mainzi „szerecsen”-hez
 csimzett gyógytár Sampson tanár-írelé coca-készítmények
 használatát által van elismerve, miután ezek friss növényből
 készülnek s minden hathatós alkatrészt változatlanul meg-
 tartanak Ezen készítmények a beteggyógyon ezerszeresen meg-
 erősített mell- és tüdőbetegségeknek, sőt előhaladt korban is
 kitűnő hatással bírnak (I. sz. lapdacs), gyökeresen gyógyít
 minden altesti- és emésztési-betegségeket (II. sz. lapdacs és
 bor), pótolhatatlan mind-n ideg-betegségek és egy-etlen gyökeres
 gyógyszer, különösen mindenfél-gyűgesség ellen (III. sz.
 lapdacs és borsesz.) — Ára 1 doboznak 2 frt, 6 doboz 10 frt,
 1 üveg 2 frt.
 Kimerítő felvilágosítást dr. Sampson tanár-tól, mely a
 cocát helyszínen gondosan tanulmányozta, ingyen s bérmentve
 a „szerecsen”-hez csimzett gyógytár Mainzban, és raktárai
 által Pesten: Török J., gyógyszer-, főraktár Magyarországra
 nézve. Brunn; Schömaier Fer., gyógyszer, Prágában: Fürst
 József, gyógyszer. Bécsben: Haubner Ede, angyal-gyógytár,
 Hof 6., főraktár Ausztriára nézve 445 (26)

A Franklin-Társulat
 magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (IV. ker.
 egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvtárnál
 kapható:

ÁTSZÁMITÓ KÖNYV
 AZ 1874. ÉVI VIII. TORVÉNYOZIKK ALTAL BEHOZOTT ÚJ
MÉTERMÉRTEKEKRE,
 RÉGI MÉRTÉK ÁRÁNAK AZ ÚJ MÉRTÉK ÁRÁNSZERINTI
 ÁRÁRA S VISZONT.
 A TIEDES RENDSZER ALAPJÁN KIDOLGOZTÁK:
XANTUS GYULA és WUNDER JÓZSEF,
 GYŐRI ELSŐ TAKARÉKPÉNTÁRI TISZTVISELŐK.
Umrechnungs-Tabellen
 für die neuen, durch den VIII. Oefegartitel vom Jahre 1874 eingeführten
Metermaße,
 wie auch für die Preis-Berechnungen nach dem neuen Maße im
 Vergleichnisse zu den Preisen der alten Maße und umgekehrt.
 Auf Grundlage des Decimalklassens ausgeführt von
Julius Xantus und Josef Wunder,
 Beamten der Kaiserlichen Sparcasse.
 Ára 30 kr.

Farsang 1876!
 Tánc-, jelmezballi és szin-
 házi legyezők legújabb és vá-
 lasztosága ne-
 mel, kiállítanak, magyarákhoz meg-
 felelő arányban 1.50, 2.-, 2.60, 3.
 4, 5, 6, 8, 10, 12, 15-25 frt.ig.
Chatelainék legújabb nemel 50
 krtól 8 frt.ig.

Jeanne d'Arc-övek, vagyis aranyozott, orydált és ezüstölt
 érclemezekből, selyem pasománból, szalagokból sat készült
 övek, melyek könnyeden a csipőre függesztve legzsebéből gya-
 nást szolgálják, s must utolsó újdonaság ez idén előkelő szerepet
 játszanak lezsegek hivatára. darabja 2.20, 3.-, 4.-, 6-8 forintig.
Álarcok. **Bábi bokréta** **Ékszerok.**
 Képmások, gyér-tartók változatos új. Nevezetesen: Ékszer-
 mekek, hőlgyak és for-diasse nemel 1 frt.ig, ékszerek, mellék, fü-
 lak részter, 10 krtól kezdve 10 frt.ig. **Függők, hajdíszek, bog-**
1 frt.ig, trefas eredeti: Füzértánc (Oo-lárok, chignon-fűzők,
 torzók, állatfők, (filon) rendjelek több-nyakúkkak, Medai tonok,
 stb. változatos leg-új és több megjelölő újingombok, szand-
 újjak nemel, 30 krtól kezdve, tucattja 18 órádnak fin-m isteni
 4 frt.ig, atlasz, selyem krtól 6 frt.ig. **hatásos**
 és bárony Domino. **Tánc-rendek** **színházi és jelmezballi**
 darabok 40 krtól 1 frt.ig, mintá vagy saját esz- **ESZKEREK,**
 Trefás plék és, ma szerint gyorsan **diadonák, vend-**
 papír orok új megtervezeték. **ESZKEREK,**
 (oldari) 6 nemel 2 kr. **Vinss-gyógyók,** mint diadonák, vend-
 től 1 frt.ig. **habak díszítések az-
 Bohóc-estélyek** (alma, szitgya a va-
 hoz való trefás) **ladi kagyló-gyógyók** - tartanak, s esznek
 süvegek szaféla től alig megjelölő-saját talis s a ritki el-
 eredeti szímban 20-25 krtól kezdve, nemel, készítése is elvárt
 krajcar. **szelvénya 10 krtól 6 frt.ig, tatik.**
 Párisi arany, ezüst és gyémánt hajpor, doboza
 Legfinomabb angol és francia illatszerek, min-
 denemű fűszk, kefék s egyéb piperecikkek
 és, választéka, melyekről szivesen szolgálunk részletes ábrás ar-
 jegyzékkel.
Jótekonny eüli tombola-játékokkal összekötve há-
 bok és mulatók rendelő bizalmasának különös figyelmébe
 ajánljuk, miszerint az ezekhez szükséges kártyák s a kívánatos
 nyereményárgyak legújabb választékaival szolgálhatunk s tekintve
 a nemes célt illó engedelmey mellett vállalkoz el az összeállítás.
KERTÉSZ és EISERT Budapest
 hirditya-utca 2. sz.
 Irásbeli megbízások utánvét mellett gyorsan es.k.o.ó tennek.

A FRANKLIN-TÁRSULAT magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-utca
 4-dik szám) megjelent s minden könyvkereskedésben kapható:

Fontos irodalmi jelentés.
A MAGYAR KÖLTÉSZET KÉZKÖNYVE
a mohácsi vésztől a jelenkorig,
 vagyis az utóbbi negyedfél század kitűnőbb költői, életrajzokban és jellemző mutatóványokban
 feltüntetve **TOLDY FERENC** által.
Második, átdolgozott, kiadás, öt kötetben (1963 lapon). Budapest, 1876. 8-rt.
 Ára füzve 10 frt. o. é., kötve 5 vászonkötetbe 12 frt. o. é.

A honszeretet s a nemzeti méltóságnak — a nemzet fenmaradása s két leghatalmasabb tényezőjének — első
 alapja a nemzet szellemi életének ismerete, ennek a nemzet köztudatába átmenetele. E szellemi élet legközvetlenebbül s
 legbensőbbben a nemzet költészetében nyilatkozik: aminek érzetében a jelenkor kulturáncái, a história minden más ágai
 felett irodalmok e részét nélkül legfőbb; s ez ismeret alkotja nálók az általános méltóság leglényesebb eszközt.
 Nekünk is költőink voltak a nemzet gondolkodása s érzéseinek lepraegnánsabb kifejezői. Ők indított-
 ták meg s támogatták folyvást a megmentő munkát a nemzeti öntudat ápolása, a hazafiai szent tűz élesztése s
 irányítása, másfelől a szív, az erkölcsök s az ízlés nemesítése által. Ez adja meg a magyar költészetnek nem csak historiai
 fontosságát s kiváló érdekességét hanem úgy nevelő mint gyönyörködtető hatásait is.
 Irodalmunk e fontos s legkifejtettebb ágának ismeretébe veszt be e munka, mely, midőn negyedfél század
 kiválóbb költőinek életét beszéli el, nem csak az irodalomtörténet mindannyi egyes érdekelt állítja fel, hanem
 egyszerűsággal a nemzeti s kultúrtörténetre vet számos megvilágosító sugarakat: s midőn az irókból kiválasztott jellemző
 műveket vezet fel, magokat a századokat s a nemzetet beszélgeti köz s erkölcsi élete különböző koraiban s térein.
 E több mint 80 nagyobb-kisebb, egész s töredék költemény, az elbeszélő s drámai úgy, mint a lyrái s
 vegyes nemből, költészetünk oly dús virágoskertét képezi, mely nem csak tájékozást, hanem gyönyört is nyújt
 a névelő olvasónak. Ezt tartva szem előtt, az inkább csak történelmi érdekű korok egy kötetbe szorítottak, míg a mult
 századnak, az irodalom feléledése óta, szinte egy, a XIX-diknek pedig, melyben költészetünk legszebb termékeinek leg-
 nagyobb része született, három kötet jutott, köztük ismét egy, az ötödik, a jelenkorunk legkitűnőbb szellemét állítja
 az olvasó elébe.
 Tartalma gazdagságának kintűntetésére felhozzuk az 5 kötet fejezeteinek teljes sorát:

I. KÖTET.
 XVI. Század: Bevezetés. Horváth András. A jere-
 miások. Szamosmelléki névtelen. Tinódi Sebestény.
 Szendrei névtelen. Görgei Albert. Diványi Mehmet (re-
 negát). B. Balassa Bálint.
 XVII. Század: Bevezetés. Szenci Molnár Albert.
 Rimay János. Benický Péter. Gr. Zrínyi Miklós. B.
 Liszti László. Kathol. egyházi költészet. Gr. Balassa
 Bálint. Gyógygyósi István. Gr. Kohári István. Népies
 költészet.
 XVIII. Század 1772-ig: Bevezetés. Rádai Pál. B.
 Amade László. Faldai Ferenc.

II. KÖTET.
 XVIII. Század 1772 óta: Bevezetés. Bessenyei
 György. B. Orcy Lőrinc. Barcsay Ábrahám. Anyos Pál.
 Gr. Teleki József. Péceli József. Baróti Szabó Dávid.
 Révai Miklós. Rájns József. Pálóci Horváth Ádám. Gr.

A tartalom kívül, a munka ajánlására elég lesz a szerzőnek úgy, mint az előbbi kiadásoknak kiérdemelt
 híreire hivatkozunk. E munka vezérfonala mellett növekedett fel a mai nemzedék nagy része költészetünk ismeretében:
 úgy hiszünk ez új átdolgozott s tetemesen bővített s mai napig folytatott kiadás hivatva van a munkának majd
 félszázad óta gyakorolt hatásait ezentúl is folytatni.

Gvadányi József. Gr. Ráday Gedeon. Szentjóni Szabó
 László. Dayka Gábor. Bacsnay János. Verseghy Ferenc.
 Virág Benedek. Csokonai Vitéz Mihály.

III, IV., V. KÖTET.
 XIX. Század: I. Bevezetés. Kisfaludy Sándor. Kaz-
 zincy Ferenc. Kis János. Berzsenyi Daniel. Szemere
 Pál. Szász József. Tóth László. Vitkovics Mihály. Szent-
 miklóssy Alajos. Döbrentei Gábor. Gr. Teleki Ferenc.
 Dukai Takács Judit. Kisfaludy Károly.
 II. Katona József. Horváth Endre. Fáy András. Kölcsey
 Ferenc. Bajza József. Székely Sándor. Csupozó Gergely.
 Vörösmarty Mihály. Debrenczi Márton. Szabo István.
 III. Garay János. Erdélyi János. Vascor Sándor.
 B. Eötvös. József Péter. Székely József. Tárkányi Béla. Szig-
 ligeti Edvárd. Petőfi Sándor. Tompa Mihály. Arany
 János. Jókai Mór. Levay József. Tóth Kálmán. Madách
 Imre. Gyulai Pál. Szász Károly.

Előfizetési feltételek: **VASÁRNAPI UJSÁG** és **POLITIKAI UJDONSÁGOK** együtt: egész évről - 42 frt, félévéről - 21 frt. Csupán a **VASÁRNAPI UJSÁG**: egész évről - 8 frt, félévéről - 4 frt. Csupán a **POLITIKAI UJDONSÁGOK**: egész évről - 6 frt, félévéről - 3 frt.

6. szám. — 1876. Budapest, február 6. **XXIII. évfolyam.**

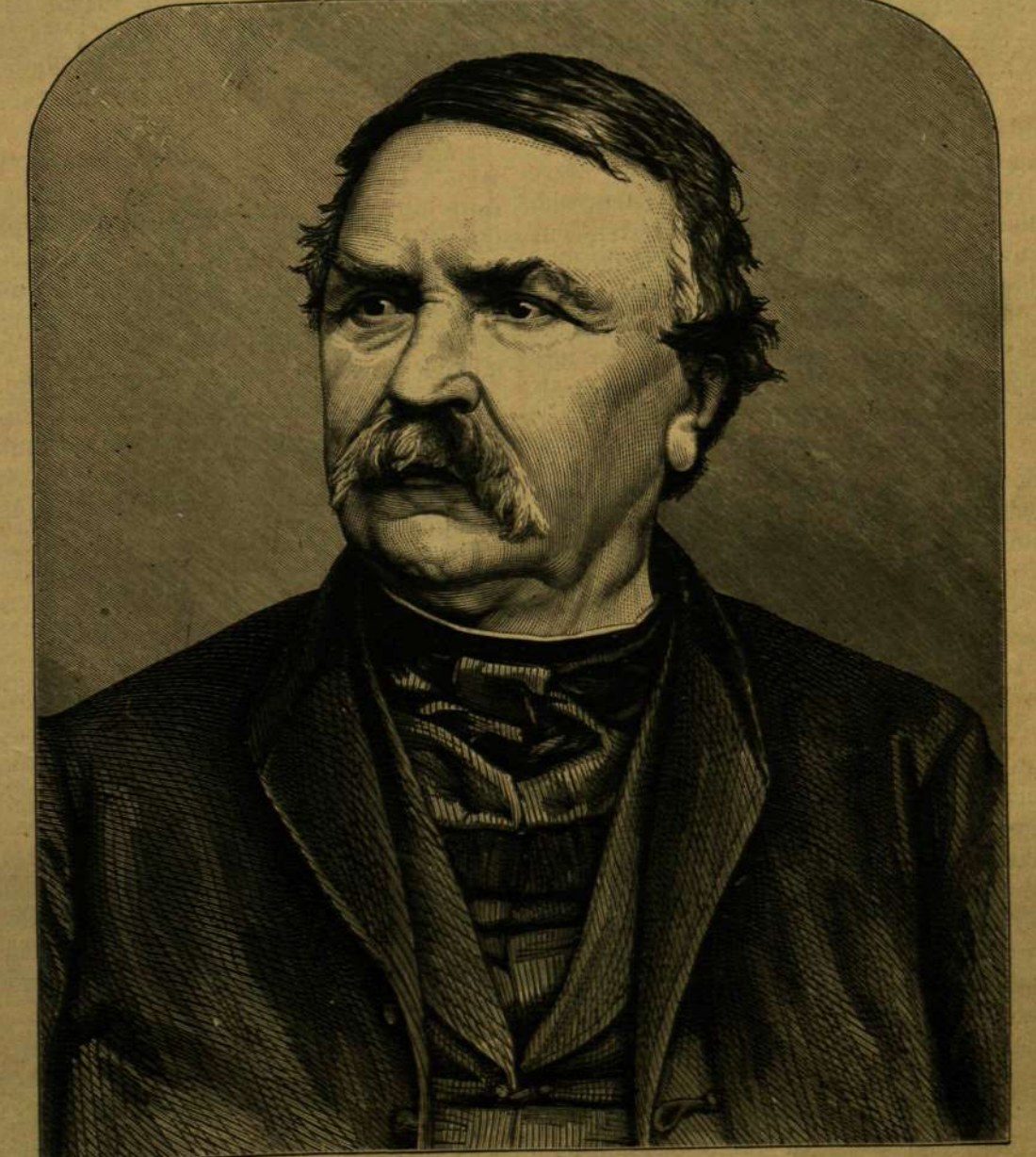
A GYÁSZ NAPJÁN.

MEGHALT. El is temették. A nemes szív
 a földé; a nagy lélek az örökkévaló-
 ságá! — Mi maradt hát nekünk? —
 Egy üres hely ott a képviselőházban, egy üres
 hely a társadalmi életben. Ki tudná betöl-
 teni! Egy üres hely a vezéri polcon. Akárki
 foglalja el: nem lesz az ő helye betöltve!
 Deákhoz képest mindenki második e házában.
 Megrattuk. Önzésből.

— — „Amde hol van
 Igazi bánat, a mely nem önsé!
 Ki nem veszte semmit a halotthan!
 Képmutatón sir, vagy kösznyös.”

Megtiszteltük végtisztességében. A kegye-
 let minden adóját megadta neki a trón és a
 nemzet. Nagy szívét a királyné koszoruja tette
 ünnepeltté. A trón és a korona megváltotta
 veszteségét ravatalánál. Érezni fogja azt még
 sokáig. A magyar királyi szék oszlopának első
 támaszát veszítette. Mi elvesztettük „a vén
 embert”, a tanácsadót, a bölcseséget. Van-e
 olyan bánat, mint a mi bánatunk!
 „Nincsen példa, nincsen hasonlat, nincsen
 vigasztalás!” Sirjunk a profétákkal.
 A halál sokat pusztít. Az élet keveset
 teremt. A nagyok és erősek egymás után
 hullanak.
 „Halnak, halnak,
 Egyre halnak,
 Saine, lángja a magyarnak.
 Itt is egy név,
 Ott is egy név.
 Hányat elvisz minden egy év.”

meríteni az ő szelleméből! Ha jár a földön fedd-
 hetetlenség; Deák az volt. Ha van emberben
 következetesség; Deákban feltalálható. Ha az
 igazság emberben nem tulságos tökély; Deák
 igazságos volt — igénytelenséggel. „Ugy ve-
 gyültek az elemek benne, hogy fölkelhete a
 természetet s világnak mondhata: Ez férfi volt.”
 Minő eszmény!
 Az egyensúlyban levő szívnek és észnek,

DEÁK FERENCZ.

Jaj nekünk, ha végkép meghaltak nagy-
 jaink! Jaj nekünk, ha elfeledkezünk rólok,
 mint a halottról, ki az élőknek szívéből kiment!
 A gondviselés nem pazar a nagyokban.
 A legnagyobbakat csak századok adják a szá-
 mos milliókból álló nemzeteknek is. Erdemünk-
 nek tulajdonítsuk-e, hogy a mi maroknyi
 nemzetünk nem szegény a legnagyobbakban
 sem?
 Meltók voltunk-e, meltók leszünk-e rájuk?
 Ki a felholt tetembe életet lövelt és hitet
 támasztott a tespedő közöny, vagy a kétségbe-
 esett lemondás utján járókban; ki a lelkesedés
 tüzlángjával a világ figyelmét ránk irányzó
 tettekre lobbantá e népet; ki az elszakadt mul-